Posudek na diplomovou práci

Jakuba Wolfa

Politické a Rabíndranáth Thákur

Ústav politologie, Filozofická fakulta, Univerzita Karlova v Praze

Jakub Wolf se ve své diplomové práci věnuje archeologii vědění politického ve vztahu k Rabíndranáthovi Thákurovi. Lze říci, že rozborem tohoto tématu zkoumá formální pravidla diskurzu v návaznosti na komplex jednotlivých mikro-dialektik, jež na sebe nejsou navzájem převoditelné. Jeho text patří na ÚPOL mezi velmi promyšlené diplomové práce. Již jeho uvážený rozbor konceptů názvu práce a potenciálních verzí jejich provázání vzhledem k problému subsumpce svědčí o kvalitě jeho analýz.

Jednou z obecných hodnot předložené diplomové práce je její snaha o integrální propojení motivů západní filosofie s motivy filosofie indické, konkrétně bengálské. Wolf si zvolil za východisko svých úvah princip archeologie vědění a z tohoto pohledu aktualizačním způsobem přistupoval ke konceptu politického ve vztahu k Rabíndranáthovi Thákurovi. Práce je přínosná i pro čtenáře, který by případně ocenil jen některé části této archeologické metodologie nebo se přikláněl k jiným metodologickým přístupům. Wolfův přístup se vyznačuje jak porozuměním Rabíndranáthovu dílu, tak i dostatečným analytickým odstupem od něj.

Wolf klade důraz na svoje témata rozboru, zároveň však neopouští Rabíndranáthovu snahu o dialog mezi Západem a Východem a o sbližování těchto dvou civilizačních či kulturních celků. Rozebírá například vztah mezi západní kulturou jakožto civilizací putování a indickou kulturou jakožto civilizací návratu. Zejména v poslední době sporů mezi některými představiteli západní politické vědy a politiky na jedné straně a představiteli dalších kulturních okruhů na straně druhé jsou takovéto snahy o interkulturní dialog a porozumění odlišností i společně sdílených hodnot významné. V tomto kontextu získává práce o Rabíndranáthovi, a navíc ve spojení s tématem politického, další smysl a význam. Zde je inspirativním, že se Wolf zabývá rozdílem mezi západní politickou civilizací s jejím prkem exkluzivity a jinými civilizacemi, jež politice a exkluzivitě explicitně či implicitně nepřisuzují prioritu.

Wolf se věnuje také významu koncepce národa a její negativní aplikace v případě teritoriální expanze do Indie. Ukazuje tuto reprodukci režimu politického za hranice politiky a upozorňuje na roli náboženství v tomto procesu.

Autor svoji práci člení do kapitol, jež se koncentrují na vztahy mezi různými kategoriemi významnými pro Rabíndranátha: zejména dostředivost a odstředivost, vnitřek a vnějšek, účel a oprávněnost, umění a skutečnost, konfuze a konkluze, člověk a stroj, muž a žena. Souhrnně je možné uvést, že diplomová práce mapuje archeologii vědění, jež je obsaženo v Rabindranáthových textech, a zkoumá potenciál etiky v nich přítomný z hlediska současných foucaultovských studií a pozdního strukturalismu. Tímto způsobem ovšem fakticky zkoumá Rabíndranáthův příspěvek k archeologii vědění. Přitom si klade za cíl identifikovat důvody konkrétních Rabíndranáthových veřejných aktivit v podobě textů, včetně románů, i praktických činností.

Jakub Wolf svojí diplomovou prací dosvědčil, že je schopen zpracovat zvolené téma politického ve spojení s Rabíndranáthem Tákurem. Nastudoval vybrané texty v české i zahraniční literatuře. Doporučuji pokračování ve zpracování tohoto tématu v doktorském studiu, v němž by mohl analyzovat další potřebnou literaturu a věnovat se většímu rozpracování svého textu. Zřejmá je autorova jeho schopnost vyjadřování v českém jazyce a také schopnost uvádění získaných zdrojů v koncepčně uspořádaný rámec. Jeho práce naplňuje požadavky kladené na disertační práci. Práci považuji za výborně zpracovanou a doporučuji ji k obhajobě.

V Praze, 10. září 2010

PhDr. Marek Hrubec, PhD.
Centrum globálních studií AV ČR a FF UK